

RADNIČNÉ NOVINY

MESTA BANSKÁ BYSTRICA

11

Ročník XIX.
november
2025

ZAŽITE KÚZLO BANSKOBYSTRICKÝCH VIANOC

Strana 9

VEĽKÁ VIANOČNÁ SÚŤAŽ

Skúste šťastie a hrajte o zaujímavé ceny.

Strana 2

INFORMUJEME

Nový systém parkovania v centre,
zvýhodnení budú domáci rezidenti.

Strana 8

SAMOSPRÁVA

Mesto má spracovaný projekt na výstavbu
nového mosta v Kremničke.

Strana 9

Banská Bystrica si pripomenula 17. november prechádzkou i výsadbou čerešní

Banská Bystrica si aj tento rok dôstojne uctila Deň boja za slobodu a demokraciu. Program sa začal pred Radnicou na Námestí SNP. Úvod prechádzky sprevádzalo vystúpenie speváčky Terezy Králikovej, ktorá zaspievala známu pieseň Modlitba pre Martu z balkóna historickej radnice. Prechádzka pokračovala na Národnú ulicu k bývalému Krajskému centru VPN, odkiaľ sa účastníci presunuli do Centra nezávislej kultúry Záhrada k pamätníku Jána Langoša. Poslednou zastávkou bola pamätná tabuľa Mareka Frauwirtha na Skuteckého ulici. Na odkaz tohto odvážneho mladého muža,

ktorý svoje stredoškolské štúdium absolvoval na tunajšej obchodnej akadémii, si spomí-

Foto: MúJ BB

name tradične v tento deň, ktorý je zároveň Dňom študentstva. Na jednotlivých miestach herec Marek Rozkoš čítal úryvky z knihy Kľúčové námestie, ktoré pripomenuli vývoj udalostí pred 36 rokmi. Mesto si pamiatku revolúcie pripomenulo i výsadbou ovocných stromov, čerešní, ktoré v symbolickom počte 89 vysadili zamestnanci mestského úradu spolu s pracovníkmi ZAARES-u. Výsadba zároveň vrátila do územia dreviny, ktoré v tejto lokalite historicky rástli.

B. Károlyová

Súťaž

V poslednom čísle Radničných novín ste mali možnosť zapojiť sa do súťaže o prezentačné predmety mesta Banská Bystrica. Stačilo nám do redakcie napísať odpoveď na našu súťažnú otázku: Aký dátum sa písal, keď bol Robotnícky dom prvý raz slávnostne odovzdaný verejnosti do užívania? Správna odpoveď je 4. október 1925. Obdržali sme množstvo správnych odpovedí a ďakujeme všetkým, ktorí sa do súťaže zapojili. Víťazmi súťaže sú **pani Viera Viglašská** a **pán Miloš Kaliský**. Výhercom gratulujeme, ceny si môžu vyzdvihnúť v redakcii Radničných novín na mestskom úrade (prihláste sa v kancelárii prvého kontaktu).

Počas celého roka sa spolu súťažíme a máme veľkú radosť, že každý mesiac nám do redakcie prichádzajú desiatky odpovedí, mnohé z nich doplnené milým odkazom či prianím. Keďže sa blížia najkrajšie sviatky v roku, rozhodli sme sa pripraviť pre vás niečo špeciálne. Preto sme tentoraz pripravili veľkú vianočnú súťaž, v ktorej môžete získať tri výnimočné ceny. Výhry potešia buď vás, alebo sa možno stanú milým vianočným darčekom pre niekoho z vašich blízkych.

O čo hráme?

Lexikón 77 x Banská Bystrica

Lexikón 770 x Banská Bystrica je lexikónom výnimočných hesiel o meste Banská Bystrica, ktorý pri-

Veľká vianočná súťaž

pravilo Stredoslovenské múzeum v spolupráci s mestom Banská Bystrica pri príležitosti 770. výročia udelenia mestských privilégii. Ide o úplne novú knihu, ktorá je len čerstvo uvedená do života. Kapitoly pokrývajú značné množstvo tém, ktoré majú súvis so životom, históriou, či prírodou mesta. 770 hesiel v 11 kapitolách spracovalo 21 autorov, na lexikóne pracovali dvaja grafici, ktorí pripravili 464 strán textu a viac ako 600 fotografií. Cieľom zostavovateľov bolo, aby čo najviac hesiel vytvorilo pár s dobovou, dokumentárnou, či súčasnou fotografiou. Pre lexikón boli vybrané zaujímavé pohľady z archívu negatívov Stredoslovenského múzea, od spolupracujúcich inštitúcií, z maďarských archívnych inštitúcií, ale tiež od nadšencov histórie pôsobiacich v meste ako aj z archívu mesta.

Slovensko, krajina v mojom srdci

Knihy Slovensko, krajina v mojom srdci je dielom, ktoré zachytáva krásu a rozmanitosť Slovenska prostredníctvom objektívneho fotografa Norberta Kuklovského a textov Adriany Kruppovej. Táto publikácia ponúka viac ako

250 fotografií, ktoré predstavujú známe aj menej známe miesta Slovenska z jedinečných uhlov pohľadu. Fotografie sú doplnené popismi jednotlivých lokalít v slovenskom a anglickom jazyku, čo umožňuje aj zahraničným čitateľom objaviť krásy slovenskej krajiny. Kniha je vytvorená s dôrazom na detail a krásu, čo z nej robí ideálny darček pre milovníkov prírody, cestovania a fotografie. Norbert Kuklovský, prináša v tejto knihe svoje diela, ktoré zachytávajú čaro okamihu, farby, svetlo a atmosféru Slovenska. Texty Adriany Kruppovej dodávajú fotografiám hlbší kontext a príbehy, ktoré obohacujú vizuálny zážitok. Navyše, rovno z obálky sa na čitateľa pozerá krásne zasnežená Banská Bystrica.

Neusohler Ringbürger XVII. + hrnček

Fľaša červeného suchého vína z Malokarpatskej vinohradníckej oblasti spolu s hrnčekom s vianočným motívom mesta Banská Bystrica.

Ako sa zapojiť?

Tento mesiac sa Vás pýtame:

Aké športové podujatie nás čaká

6. januára 2026?

- A) Trojkráľový beh
- B) Trojkráľové šerm
- C) Trojkráľový futbal

Odpovede nám môžete posilať do 10. decembra na adresu Mesto Banská Bystrica, Radničné noviny, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo na e-mail_ranicenoviny@banksabystrica.sk, predmet správy: súťaž. Mená víťazov zverejníme v decembrovom vydaní Radničných novín.

B. Károlyová

Informácie z mestského úradu

01. Pošta oznamuje novinky

Lístok na vlak si môžete kúpiť už aj na pošte

Po novom si môžu cestujúci kúpiť lístok na vlak aj na pošte. Slovenská pošta a Železničná spoločnosť Slovensko (ZSSK) rozšírili úspešný pilotný projekt na všetky pobočky pošty. Nová služba zjednoduší cestovanie najmä ľuďom v menších mestách a obciach, kde chýba železničná pokladnica.

Mobil, skener a platobný terminál v jednom

Našich poštových doručovateľov po celom Slovensku sme vybavili multifunkčným zariadením. Na prvý pohľad vyzerá ako klasický smartfón, no dokáže oveľa viac, vďaka čomu môžete vybaviť u doručovateľa hneď niekoľko služieb. Multifunkčné zariadenie pôsobí v prvom rade ako mobilný telefón. Viete sa tak jednoducho spojiť s doručovateľom a požiadať ho napríklad o vyzdvihnutie listovej zásielky doma alebo o doručenie dôchodku v iný termín, resp. sa s ním môžete dohodnúť na inej službe. Telefónne číslo na svojho doručovateľa si môžete vyžiadať priamo od neho, alebo na pobočke pošty. Zariadenie zároveň funguje aj ako skener a platobný terminál, vďaka čomu sa dá zaplatiť za dobierku alebo podaj zásielky okrem hotovosti aj platobnou kartou.

Spustili sme bezštítkový podaj – jednoduchšie a rýchlejšie odosielanie a vrátenie tovaru

Zaviedli sme novinku, ktorá zákazníkom prináša viac pohodlia, lepší prehľad o svojich zásielkach a väčšiu úsporu času. Nový bezštítkový podaj vybraných druhov zásielok umožňuje odosielať aj vracat balíky bez potreby tlače a lepenia adresného štítku. Stačí

uviesť podacie číslo alebo kód zásielky, o ostatné sa postará pošta.

Dôchodok v hotovosti na novom doklade

Novinka platí pre penzistov s dôchodkom vyplácaným Slovenskou poštou v hotovosti. Pri preberaní dôchodku u doručovateľov alebo priamo na pošte budú podpisovať nový doklad – poštový poukaz.

Slovenská pošta

02. V zimných mesiacoch nezabúdajte na reflexné prvky

Mestská polícia Banská Bystrica upozorňuje chodcov i cyklistov, že zimné obdobie prináša zvýšené riziko dopravných nehôd. S príchodom chladných mesiacov sa dni skrátujú, stmieva sa už v popoludňajších hodinách a viditeľnosť na cestách sa výrazne zhoršuje. Mnohí z nás ráno odchádzajú do práce ešte potme a domov sa vracajú už po zotmení. Chodec oblečený v tmavom odevu bez akéhokoľvek reflexného prvku je pre vodiča prakticky neviditeľný. Pri rýchlosti 50 km/h vodič zaregistruje chodca v čiernom oblečení až na vzdialenosť približne 20 metrov, čo je príliš krátká vzdialenosť na bezpečné zastavenie. Ak má však na sebe reflexný prvok, viditeľnosť sa zvyšuje na približne 150 až 200 metrov a to je rozdiel, ktorý často rozhoduje o živote. Použitie reflexných prvkov na oblečení alebo taške je maličkosť, ktorá môže zachrániť život. Stačí si ich upevniť na rukáv bundy, na ruksak či kabelku – ideálne na pohyblivú časť tela, ktorú vodič ľahko zaregistruje. Rovnaké odporúčanie platí aj pre cyklistov, ktorí by v zimnom období nemali zabúdať na dostatočné osvetlenie bicykla a reflexné prvky vpredu, vzadu aj na bokoch. Bezpečnosť na cestách je spoločnou zodpovednosťou nás všetkých. Mestská polícia preto vyzýva: buďme viditeľní, obozretní a ohľaduplní. Urobme spoločne všetko preto, aby boli aj zimné večery v našom meste bezpečné pre chodcov, cyklistov i všetkých účastníkov cestnej premávky.

Mestská polícia

03. Prevencia proti vtácej chrípke

Po niekoľkomesačnom letnom období v Európe opäť dochádza k nárastu počtu ohnisk a pozitívnych prípadov vysokopatogénnej aviárnej influenzy (ďalej len „AI“ – vtáčia chrípka) v Európe. V SR boli počas začínajúcej zimnej sezóny zachytené tri ohniská. V súvislosti s výskytom tejto nákazy je potrebné, aby občania, a predovšetkým chovatelia vtáctva, boli obozretní, pokiaľ ide o riziko zavlečenia vírusu do chovov infikovanými voľne žijúcimi vtákmi. Obrannou proti výskytu nákazy v chovoch je prevencia.

Vlastníkom alebo držiteľom hydiny je preventívne odporúčané dodržiavať nasledovné:

- zabrániť priamemu a nepriamemu kontaktu voľne žijúcich vtákov, zvlášť vodného vtáctva s hydinou,
- nákup hydiny len z registrovaných fariem,
- vyčleniť jednu osobu, ktorá sa bude starať o hydinu,
- hydinu vo voľnom výbehu kŕmiť a napájať v uzavretom priestore alebo pod prístreškom, ktorý dostatočne bráni prilietaniu voľne žijúcich vtákov a zamedzuje kontakt voľne žijúcich vtákov s krmivom a vodou určenou pre hydinu,
- vonku umiestnené zásobníky s vodou požadované v záujme zabezpečenia optimálnych životných podmienok pre určité druhy hydiny dostatočne chrániť pred voľne žijúcim vodným vtáctvom,
- hydinu nenapájať vodou zo zásobníkov
- povrchových vôd prístupných voľne žijúcemu vtáctvu,
- aktívne dezinfekčné rohože pred vstupom do chovného priestoru,
- odporúčaná je aj dôkladná deratizácia,
- bezodkladne oznamovať príslušnému orgánu veterinárnej správy akékoľvek príznaky vtácej chrípky u hydiny a iných vtákov chovaných v zajatí.

Regionálna veterinárna a potravinová správa Banská Bystrica

Stranu redakčne zostavila B. Károlyová

Bohatý program a jedinečná atmosféra, zažite kúzlo Banskobystrických Vianoc

Najkrajšie obdobie roka sa blíži a spolu s ním aj jedinečná sviatočná atmosféra, ktorá každoročne zaplní centrum mesta pod Urpínom. Vianočný stromček, výzdoba, trhy plné vôní a chutí, tradičné zvyky i pestrý kultúrny program – to všetko prinesie vianočné mestečko uprostred Banskej Bystrice. Obyvatelia aj návštevníci sa budú môcť zastaviť, oddýchnuť si a vychutnať sviatočné chvíle v spoločnosti svojich najbližších. Pozývame Banskobystričanov, Banskobystričanky a návštevníkov mesta, aby sa od piatka 28. novembra naladili na pravú vianočnú atmosféru.

„Blížia sa najočakávanejšie sviatky v roku a ja sa teším, že sa nám opäť podarilo pripraviť program s takmer tridsiatimi podujatiami, ktoré po roku spoja Banskobystričanov aj návštevníkov nášho mesta. Vianoce sú sviatkami nádeje, pokoja a porozumenia. V dnešnej zložitej dobe je obzvlášť dôležité, aby sme tento pokoj našli nielen v sebe a vo svojich rodinách, ale aj vo svojom okolí – a aby sme ho dokázali odovzdať ďalej. Nech sú tieto Vianoce časom zbliženia, nádeje a šťastia, ktoré si všetci zaslúžime. Teším sa na stretnutia a nefalšovanú vianočnú atmosféru, ktorú naše námestie každoročne ponúka,“ hovorí primátor Ján Nosko. Neodmysliteľnou súčasťou vianočných osláv je v každom meste aj vianočný stromček – symbol svetla, pokoja a spoločnej radosti. Námestie SNP tento rok zdobí 16-metrová jedľa biela, ktorú mestu venoval súkromný darca. O jeho rozsvietenie sa postará Mikuláš spolu s návštevníkmi 6. decembra.

Novinkou je charitatívny predaj

Obyvatelia a návštevníci si budú môcť vychutnať vianočné trhy na Námestí SNP, Námestí Štefana Moysesu a v lokalite Starej tržnice od 28. novembra do 1. januára 2026. Stánky s občerstvením ponúknu denne od 11:00 hod. do 22:00 hod. tradičné vianočné špeciality, pečené klobásy, poplamúchy, langoše, zemiakové špirály, cukrovinky či teplé nápoje. Stánky s výrobkami s vianočnou tematikou budú k dispozícii od 10:00 hod. do 20:00 hod. Až do 21. decembra si budeme môcť zakúpiť originálne produkty vhodné na štedrovečerný stôl či ako darček pod vianočný stromček. Tohtoročné trhy priniesli aj nový formát – stánok s charitatívnym účelom. Mesto poskytlo jeho prenájom za symbolickú cenu, a to pre dobrú vec. „Tento mestský stánok je určený na organizovanie charitatívnych podujatí, ktoré si mohli záujemcovia prenajať za symbolické jedno euro. Túto možnosť využilo 13 občianskych združení a ne-

Foto: M. Berák

ziskových organizácií. Ide napríklad o OZ Človečik, Slovenský Červený kríž – Územný spolok Banská Bystrica, Centrum pre deti a rodiny či Mestský mládežnícky parlament,“ objasňuje Ivana Fekiačová, vedúca oddelenia obchodu a služieb.

Systém vratných pohárov s originálnym dizajnom

V uplynulých rokoch sa mnohé samosprávy čoraz intenzívnejšie snažia znižovať ekologické zaťaženie pri organizovaní veľkých verejných podujatí a hľadajú riešenia, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu, no zároveň komfortné pre návštevníkov. Banská Bystrica nie je výnimkou. Aj tieto Vianoce kladie mesto dôraz na čistotu, udržateľnosť a zodpovedný prístup. Na trhoch sa preto bude používať kompostovateľný riad a všetky teplé

nápoje, vrátane obľúbeného punču, sa budú podávať vo vratných pohároch s originálnou grafikou vytvorenou pre aktuálny ročník. O tohtoročný motív vratných pohárov sa postarala vizuálna umelkyňa pôsobiaca v Banskej Bystrici, spoluorganizátorka festivalu Svetlo v meste, Marcela Zácheniská. „Systém vratných pohárov sa nám v minulom roku osvedčil. Lepšie ako zbierať a triediť odpad je netvoriť ho, preto budeme v spolupráci s OOCR Stredné Slovensko v tomto trende pokračovať aj na tohtoročných vianočných trhoch. Návštevníci si budú môcť svoju zberateľskú sadu rozšíriť o nový pohár s autorskou grafikou lokálnej umelkyne. V obehu budú aj minuloročné vianočné poháre, ktoré si budú môcť ľudia zameniť alebo vrátiť,“ objasňuje Tomáš Pastorok, vedúci oddelenia cestovného ruchu. Výťažok zo systému vratných pohárov, ako aj z Primátorského punču, tento rok poputuje Únii nevidiacich a slabozrakých Slovenska, Krajskému stredisku v Banskej Bystrici.

Hlavné centrum vianočných trhov - Námestie SNP

Kultúrny program Banskobystrických Vianoc odštartujeme 28. novembra o 17:00 hod. vystúpením Martina Vetráka a Vojenskej hudby Banská Bystrica. Najmenší budú môcť navštíviť vianočné tvorivé dielne v priestoroch radnice od 17:00 hod. do 19:00 hod. a vyskúšať si obľúbené vedecké hračky. Ďalší program je vystavaný tak, aby návštevníkov preniesol od dynamických produkcií až po komornejšiu, hlbavejšiu atmosféru adventu. V úvode sa predstavia výrazné žánrové vystúpenia, no postupne sa tempo spomaľuje.

„Pri tvorbe dramaturgie Banskobystrických Vianoc sme sa snažili rešpektovať jednu z hlavných myšlienok adventu – obdobie stíšenia a vnútorného pokoja. Aj prostredníctvom kultúrneho programu chceme túto ideu nepriamo sprostredkovať a ponúknuť priestor na zastavenie sa uprostred predvianočného zhonu. Banskobystrické Vianoce otvo-

Tohtoročný dizajn vratných pohárov

Foto: Mašú BB

ríme energickou vojenskou hudbou nielen s vianočným, ale aj moderným repertoárom. Následne sa môžeme tešiť na žilinskú rockovú kapelu AYA, folk-rockovú kapelu P. O. H či skupinu Gladiátor. Na návštevníkov čakajú svetové vianočné melódie v podaní banskobystrickej jazzovo-swingovej kapely Patricie Šuráňovej – Karvašovej a BB Band, vystúpenia folklórnych súborov a skupín, vianočný koncert slovenskej populárnej speváčky Veroniky Rabada s kapelou a mnoho iných. Adventné obdobie ukončíme živým betlehemom na nádvorí Barbakánu v podaní spoločnosti veselých šermiarov Cassanova,“ hovorí Katarína Hulinová z Kultúrneho centra – Robotnícky dom.

Banskobystrické Vianoce budú spájať

Banská Bystrica si v tomto roku pripomína 770. výročie udelenia mestských výsad. V duchu tohto významného jubilea sme mohli prežiť Dni mestskej kultúry či Radvanský jarmok. Z iniciatívy kresťanov nášho mesta bude predvianočný čas patriť aj ekumenickým modlitbám v Kostole nanebovzatia Panny Márie. O hudobný sprievod sa postará banskobystričský zbor Ars Vocalis a Banskobystrický detský spevácky zbor zo ZUŠ J. Cíkera. „V adventnom čase, 4. decembra – na spomienku sv. Barbory, patrónky baníkov – sa chceme v najstaršom kostole mesta modliť za jeho obyvateľov, za núdzných, rodiny, deti, mládež a tiež za tých, ktorým je zverená zodpovednosť za vedenie samospráv. Rok 2025 Katolícka cirkev slávi ako Jubilejný a je to príležitosť na zmierenie a hľadanie jednoty, a to aj v rámci nášho mesta,“ uviedol Gabriel Brendza, dekan Rímskokatolíckej cirkvi, farnosti Banská Bystrica – mesto. Počas sviatočného obdobia sa môžeme tešiť aj na Pastierske Vianoce, zamerané na vianočné a duchovné zvyky našich predkov v Kostole Panny Márie Pomocnice kresťanov na Tatranskej ulici, či na banícke koledy Starohorského baníckeho

spevokolu v Kostole nanebovzatia Panny Márie.

Mikuláš pre najmenších i dospelých

Samospráva sa každoročne snaží vytvoriť jedinečnú atmosféru aj na Mikuláša a potešiť najmenších rozsvietením vianočného stromčeka. „V sobotu 6. decembra príde na Námestie anjel na chodúloch, ktorý bude malým aj veľkým rozdávať roľníčky. Práve roľníkmi všetci privoláme Mikuláša a rozsvietime vianočný stromček. O program sa postarajú žiaci z tanečného odboru ZUŠ J. Cíkera. Návštevníci budú môcť nasadnúť na vianočný vláčík Neusohl Express, ktorý bude jazdiť od pobočky Slovenskej pošty na Hornej ulici. Mikulášsky program bude pokračovať Mikulášovicou na Starej Tržnici,“ dopĺňa Zuzana Kohútová z Kultúrneho centra Robotnícky dom. Od 8. decembra do 19. decembra sa v priestoroch radnice uskutoční výstava Čaro Vianoc. Návštevníci budú môcť obdivovať výtvarné práce malých umelcov – detí z banskobystričských materských škôl.

Primátorský punč

Vo štvrtok 11. decembra pohostí primátor Ján Nosko všetkých obyvateľov a návštevníkov na tradičnom Primátorskom punči. Teplý punč, čaj a chutné pagáče bude ponúkať tradične v stánku pred Radnicou na Námestí SNP od 16:00 hod. Podujatie doplní Folklórna skupina Priechoďan z Priechoďu a o 17:00 hod. sa pódia ujme skupina Gladiátor. Na banskobystričských vianočných trhoch v tento deň privítame tiež Slovenský olympijský a športový tím, ktorý prestaví olympijskú kolekciu oblečenia pre Zimné olympijské hry v Miláne a Cortine 2026. Chýbať nebude ani autogramiáda slovenskej hokejovej reprezentácie.

Obľúbený betlehem

Zvonička prianí je povinnou zastávkou každého, kto sa vyberie na prechádzku vianoč-

nými trhmi. Tento rok bude umiestnená v lokalite pri Barbakáne. Aj drevený betlehem na nádvorí Barbakánu sa za posledné roky stal vyhľadávaným miestom a symbolom Banskobystrických Vianoc. O výrobu drevenej mašale sa každoročne stará Jaroslav Pásler a o jednotlivé plastiky v betleheme majster rezbár Peter Zoričák. K svätej rodine s anjelom a trom kráľom tento rok pribudnú plastiky z lipového dreva vyobrazujúce dievča a chlapca, ktorí nesú dary Ježiškovi. Inštalácia a symbolické otvorenie betlehemu sa uskutoční v nedeľu 14. decembra. Pozývame všetkých na Betlehenskú hru v podaní Združenia autentického folklóru Pohronci.

Rozlúčka so starým rokom

Posledné dni starého roka budeme môcť využiť aktívne na Banskobystrickej plaveckej 24-hodinovke. V poradí 27. ročník obľúbeného plaveckého podujatia sa začne 29. decembra o 12:00 hod. V minulom roku svojich sto metrov pre zdravie odplávalo celkovo 2299 ľudí, vďaka čomu padol účastnícky rekord. Ak sa chcete rozlúčiť so starým rokom vo veľkom štýle a v spoločnosti ďalších Banskobystričanov a návštevníkov, Námestie SNP bude 31. decembra žiť hudbou aj dobrou náladou. Na silvestrovský večer je pripravený program, ktorý postupne vygradujú kapely Hudba z Marsu a Malalata. Oslavy Nového roka a zároveň Dňa vzniku Slovenskej republiky plynule prevezme Lukáš Adamec s kapelou, ktorý svojím vystúpením uvedie vyvrcholenie večera – obľúbenú pyromuzikálnu šou, každoročne priťahujúcu stovky rodín s deťmi do centra mesta. V utorok 6. januára 2026 privítajú ulice mesta nadšencov behu v rámci tradičného Trojkráľového večerného behu.

Banskobystrické Vianoce ponúknu množstvo príležitostí na spoločné chvíle, oddych aj zážitky. Príďte si užiť sviatočnú atmosféru, stretnúť známych, nasať sviatočné čaro a osláviť posledné minúty roka priamo v srdci mesta.

Z. Marhefková, B. Károlyová

Poslanecké názory

Poslancov nasledujúcich podľa abecedného poradia sme požiadali o komentár k aktuálnej téme, ktorou sú Banskobystrické Vianoce. Opýtali sme sa touto otázkou: v posledných rokoch sa mestá snažia organizovať vianočné podujatia zodpovednejšie – s ohľadom na životné prostredie, tradície aj spoločenskú súdržnosť. Ako by podľa vás mali vyzerieť moderné Banskobystrické Vianoce? Druhou otázkou je stabilná celoročná téma, kde sa poslancov pýtame na potreby obyvateľov ich volebného obvodu.

Ing. Martin Turčan

A Banská Bystrica má krásne námestie a naše vianočné trhy či kultúrne aktivity v meste sú aj týmto prostredím výnimočné a lákajú k nám návštevníkov z celého Slovenska. Mali by sme pri ich organizácii pamätať hlavne na našich domácich, a teda ľudí žijúcich a platiacich dane u nás. Vtedy bude okrem dobrého dojmu zo sviatkov budovaná aj spomínaná spoločenská súdržnosť a komunita. Mne napríklad roky vadí stav námestia po trhoch a to, že sa nastávajúce mesiace následne pozeráme na olejové škvrny po stánkoch s jedlom. Myslím si, že aj toto je spoločenská zodpovednosť, v akom stave ostanú verejné priestory po ich opustení. Pevne verím, že do sviatkov budú otvorené aj zrekonštruované verejné toalety na námestí a počas kultúrnych akcií budú mať ľudia zabezpečené aj tieto služby a nebudú nútení navštevovať podniky.

B Priority v našom volebnom obvode sú roky rovnaké a myslím, že je to tak v celom meste a krajine. Preto na nich neustále pracujeme. Dostupné kvalitné komunálne služby, z ktorých ľudia budú mať dobrý pocit a bude sa im ľahšie v našom meste žiť, musia byť základom, na ktorom sa dá stavať. Od bezpečnosti cez poriadok, kvalitné služby ako údržba priestranstiev a ciest s chodníkmi, ale aj dobré a dostupné školy pre naše deti. Sociálne služby našim seniorom a samozrejme dostupná doprava v meste s tým všetkým súvisí.

Ing. Ľuboš Vrbický

A Moderné Banskobystrické Vianoce si predstavujem ako sviatok ticha, úcty k prírode a blízkosti. Žijeme v blahobytu; viac nám chýba čas a pozornosť než ďalšie veci. Preto: menej naháňania za darčekom, viac stíšenia a zdieľania. Vianoce sa odohrávajú uprostred najdlhších nocí. Vtedy všetci čakáme, že svetlo začne pribúdať – nech veríme v čokoľvek. Mesto má byť príkladom: trhy takmer bez odpadu, zálohované poháre, ekologický riad a triedenie. Uprednostnime lokálne jedlá a remeslá pred gýčom. Výzdobu robme úspornú – menej svetelného smogu, kratšie LED svietenie, strom z udržateľného zdroja. Podporíme peších, ekologickú dopravu a počas adventných víkendov napríklad MHD zadarmo. A namiesto nákupov ponúkneme opravy, výmeny a tvorivé dielne. Vianoce sú aj o duši. Potrebujeme priestor na rozjímanie: komorné koncerty, tiché čítania, chvíle pri sviečkach, kde sa prirodzene stretnú veriaci aj neveriaci. Myslime na tých, ktorí to majú ťažšie: ľudí z iných krajín ďaleko od domova, rodiny ohrozené chudobou, osamelých či ľudí bez domova. Pripravme dlhé spoločné stoly, aby si prisadol každý, kto by inak jedol sám; vyhradíme miesto navyše pre hosťa; plníme drobné prania detí a seniorov; zbierajme teplé oblečenie a jedlo; otvorme vyhriate priestory na čaj a rozhovor. A napokon aj malá služba – návšteva suseda či odvoz – môže byť pre niekoho najväčším darom. Nie všetci máme rovnaké možnosti, no každý môže niečo ponúknuť: hodinu času, teplú polievku, úsmev, telefonát. Takto vidím moderné Vianoce v Banskej Bystrici: menej plytvania, viac ticha; menej vecí, viac vzťahov. Ukážme spolu, že dobré Vianoce nemusia byť drahé – stačí, aby boli ohľaduplné. Nech svetlo, ktoré očakávame, zažiarí v uliciach aj medzi nami.

B Nedávno, 15. novembra, uplynuli tri roky od môjho poslaneckého sľubu. Hoci som bol zvolený v obvode č. 2, som jedným z 31 poslancov a usilujem sa zastupovať všetkých obyvateľov Banskej Bystrice. Moji voliči žijú v okrajovej štvrti a bývalých dedinách. Roky riešime to isté: opotrebované cesty a chodníky, špinu a burinu; v Senici a Šalkovej chýba kanalizácia; na Uhlisku od Mičinej a v Senici sa nedodržiava rýchlosť a ohrozuje sa bezpečnosť; v Šalkovej ľudia trpia prašnosť a preťaženie ciest pri vození štrku na predĺženie R1; v Majeri je problém stav ciest, bezpečnosť a život v priemyselnej zóne. Podchod z centra na Uhlisko je často pod vodou. Napriek tomu som hrdý na neutíchajúcu občiansku angažovanosť. Bez vás by to nešlo. Občianske rady a podujatia ako Deň detí, Deň hviezd, Deň vodníkov, Športový deň rodiny, akcie pre seniorov či Mikulášske večierky posilňujú komunitu – ďakujem. Našu energiu potrebuje aj Mestský park. Mestom v posledných týždňoch rezonuje plánovaný „masaker“ pod zásterkou revitalizácie. Je to veľké zlyhanie vedenia, správcu zelene aj participácie: nekompetentnosť, absencia komplexných riešení, vyhováranie sa na financie, procesy a zlé zadania, možno aj osobné záujmy. Navyše sme si v poslednom čísle prečítali jednostranné, nevyvážené informácie. Radničné noviny nemajú byť z rozpočtu plateným nástrojom propagandy.

Ôsmaci a deviataci si na burze stredných škôl vyberali svoje smerovanie

Na Základnej škole Spojovej sa uskutočnila Burza stredných odborných škôl, ktorá bola určená pre žiakov 8. a 9. ročníka. Cieľom podujatia bolo pomôcť žiakom pri rozhodovaní o budúcom štúdiu a výbere povolania.

Na burze sa predstavili viaceré stredné odborné školy z nášho regiónu. Ich zástupcovia priblížili ponuku študijných a učebných odborov, možnosti praxe aj uplatnenia absolventov. Podmienkou účasti však nebola len prezentácia školy – každá z nich si pre žiakov pripravila interaktívne aktivity, vďaka ktorým si mohli vyskúšať rôzne zručnosti a nahliadnuť do praxe jednotlivých odborov. Žiaci sa tak zapájali do tvorivých dielní, riešili jednoduché úlohy, skúšali prácu s nástrojmi či technikami, ktoré dané odbory využívajú. Takáto forma prezentácie spríjemnila celé podujatie a umožnila deťom lepšie spoznať, čo by ich v budúcom štúdiu mohlo baviť.

Burza sa stretla s veľkým záujmom a pozitívnymi ohlasmi. Mnohí ôsmaci a deviataci odchádzali s novými poznatkami, skúsenosťami a motiváciou premýšľať o svojom ďalšom smerovaní. Pozvanie na Burzu prijali nasledovné stredné školy: Spojená škola (SOŠ automobilová, SOŠ elektrotechnická, SOŠ podnikania) Banská Bystrica, SOŠ drevárska Zvolen, Stredná zdravotnícka škola Banská Bystrica, Elokované pracovisko SOŠ pod Banošom Banská Bystrica, SOŠ informačných technológií Banská Bystrica, Stredná škola umeleckého priemyslu Pink Harmony Zvolen, Stredná škola umeleckého priemyslu Hodruša Hámre, Stredná priemyselná škola

Foto: ZŠ Spojová

dopravná Zvolen, Stredná priemyselná škola Jozefa Murgaša Banská Bystrica a Spojená škola (SOŠ a SPŠ stavebná) Banská Bystrica.
ZŠ Spojová

Riaditelia banskobystrických škôl sa vzdelávali na Cypre

Po tom, ako mesto Banská Bystrica získalo akreditáciu v programe Erasmus+, sa projekt naplno rozbehol. Dvadsať zástupcov základných škôl, materských škôl a mestského úradu absolvovalo odborné vzdelávanie na Cypre. Priniesli si nové poznatky, skúsenosti a inšpirácie, ktoré využijú vo svojej práci s deťmi a v riadení inštitúcií.

Vzdelávania v zahraničí sa zúčastnili riaditelia základných škôl, riaditeľ základnej umeleckej školy, riaditeľky materských škôl a zamestnankyne Školského úradu mesta Banská Bystrica. Odborný kurz sa konal v meste Lissabon na Cypre a trval šesť dní.

Moderné technológie aj zvládanie krízových situácií

Edukačný proces bol rozdelený do dvoch tematických kurzov. Riaditelia základných škôl sa vzdelávali v oblasti SMART manažmentu a využívania umelej inteligencie pri riadení škôl. Získali cenné podnety, ako môže AI zefektívniť administratívne procesy a riadenie školy. Riaditeľky materských škôl a zamestnankyne úradu paralelne absolvovali kurz zameraný na rezilienciu, teda riešenie konfliktov a moderný manažment v predprimárnom vzdelávaní. Nadobudnuté znalosti im pomôžu riešiť krízové situácie či už v ob-

lasti interpersonálnych vzťahov alebo vzťahov s rodičmi detí. Vyskúšali si aj praktické možnosti využitia umelej inteligencie, napríklad pri tvorbe edukačných materiálov, pracovných listov či pesničiek pre deti. Vzdelávanie viedli lektori z cyperskej agentúry Key Innovation in Culture, Education and Youth.

„Som veľmi vďačná za možnosť zúčastniť sa mobility v rámci projektu Erasmus+. Každá mobilita má totiž niekoľko rozmerov. Okrem odborného rastu, zlepšenia kompetencií a zručností v konkrétnom odbore sa posilňuje aj sociálny a ľudský rozmer aktivity. Nadväzujú sa nové spolupráce, dochádza k výmene skúseností medzi jednotlivými účastníkmi, vznikajú nové priateľstvá. Do konca programového obdobia zostávajú necelé tri roky. Teším sa, čo dobré nám ešte prinesú,“ uviedla Jana Odrobiňáková, vedúca Školského úradu MsÚ Banská Bystrica.

Výmenné pobyty u našich susedov

Vzdelávanie na Cypre nebolo jediným obsahom projektu. Mesto plánuje nadviazať naň aj takzvaným job shadowingom (pozorovanie pri práci) v podobe výmenných pobytov pedagogických zamestnancov, ktoré sa majú uskutočniť v partnerskom meste Hradec Králové, samospráva však plánuje osloviť aj mestá Praha a Jihlava. Predchádzať tomu bude prípravné stretnutie s partnermi, počas ktorého sa dohodnú podmienky spolupráce i termíny.

Pozadie projektu

Mesto Banská Bystrica získalo akreditáciu programu Erasmus+ a zaradilo sa tak medzi tri slovenské samosprávy, ktoré môžu systematicky a dlhodobo vzdelávať pedagógov v zahraničí. Základné školy v Banskej Bystrici už síce s Erasmusom skúsenosti majú, ale pre materské školy bolo zahraničné vzdelávanie premiérou. Akreditácia je platná do roku 2027 a v školskom roku 2025/2026 prináša mestu financovanie vo výške viac ako 120 000 eur. Ciele, ktoré si mesto v rámci akreditácie stanovilo, zahŕňajú podporu inkluzívneho prostredia na školách, posilnenie manažérskych kompetencií riaditeľov a riaditeľiek škôl, rozvoj digitálnych zručností ako súčasť budovania SMART škôl a tiež environmentálne vzdelávanie smerujúce k transformácii na zelené školy.

B. Károlyová

Foto: Máj BB

Mesto preberá parkovanie v centre, zvýhodnení budú domáci rezidenti

Od 1. januára 2026 bude mesto Banská Bystrica jediným prevádzkovateľom plateného parkovania v centrálnej mestskej zóne. Príslušné VZN dnes schválili poslanci naprieč všetkými poslaneckými klubmi na novembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva. Cieľom samosprávy je, podobne ako v ostatných zónach regulovaného parkovania, pri vydávaní rezidentských parkovacích kariet zvýhodniť Banskobystričanov s trvalým pobytom v Banskej Bystrici. VZN zároveň upravuje niektoré skutočnosti súvisiace s plateným parkovaním v centre mesta, ktoré sa nemenili 15 rokov. Samospráva od januára 2026 počíta so zmenou cenovej politiky, ktorá sa priblíži cenám za parkovanie v iných krajských mestách. Spoplatnené parkovanie bude platiť šesť dní v týždni, mimo nedeľí, od 8:00 hod. do 24:00 hod.

„K poslednému dňu tohto roka, t. j. 31. 12. 2025, sa končí zmluva medzi mestom a súkromnou spoločnosťou, ktorá zabezpečuje reguláciu parkovania v centrálnej mestskej zóne. Tak ako sme deklarovali, parkovanie v centrálnej mestskej zóne prevezmeme do správy mesta a budeme si ho zabezpečovať vo vlastnej réžii ako jediný prevádzkovateľ. Príjmy z plateného parkovania budú investované do mobility, predovšetkým do výstavby parkovacích miest a rekonštrukcie ciest i chodníkov. Banskobystričania s trvalým pobytom v centrálnej mestskej zóne budú pri vydávaní rezidentských parkovacích kariet finančne zvýhodnení,“ hovorí primátor Ján Nosko.

Parkovacie karty platné aj po 1. januári 2026 nie je nevyhnutné meniť ihneď

Obyvatelia žijúci v zóne plateného parkovania v centre mesta mali doposiaľ možnosť vybaviť si zľavnenú parkovaciu kartu od spoločnosti EEI za 35 eur, pričom museli preukázať vlastnícky vzťah k bytu, nemuseli mať v meste trvalý pobyt a ani nemuseli dokladovať vzťah k vozidlu. Mesto bude akceptovať platnosť zľavnených parkovacích kariet vydaných v roku 2025 spoločnosťou EEI. Od 01.01.2026 a po skončení platnosti vydaných zľavnených kariet si budú môcť obyvatelia príslušných parkovacích zón v centre mesta požiadať o vydanie rezidentských parkovacích kariet prostredníctvom aplikácie datamesta.banskabystrica.sk. „Cez ňu sa budú môcť zaregistrovať, založiť si konto občana a z pohodlia domova získať príslušnú parkovaciu kartu bez toho, aby museli niekam chodiť. Rezidentská karta je určená pre obyvateľov žijúcich v centre mesta, návštevnícka karta so 100 hodinami bude vydaná obyvateľom s trvalým pobytom v parkovacej zóne, ktorí nevlastnia auto, abonentská karta je určená pre osoby, ktoré nemajú vzťah k nehnuteľnosti v centre mesta, sú podnikatelia či SZČO,“ hovorí Daniel Dudáš, vedúci Oddelenia parkovania a dopravného značenia MsÚ. O pomoc pri vydaní potrebnej parkovacej karty môžu obyvatelia požiadať v pracovných dňoch aj v Klientskom centre MsÚ.

Banskobystričania budú pri vydávaní rezidentskej parkovacej karty zvýhodnení

S parkovacou kartou vydanou mestom Banská Bystrica má obyvateľ centra na dosah viacero parkovacích miest v príslušnej parkovacej zóne. „Po novom sme centrum mesta rozdelili do niekoľkých parkovacích zón, v ktorých zavádzame tie isté podmienky získania rezidentských parkovacích kariet ako v iných zónach regulovaného parkovania v meste. Na jeden byt budú môcť byť od januára pridelené dve rezidentské parkovacie karty, pričom obyvateľ sa preukáže vzťahom k nehnuteľnosti – nájom, vlastníctvo, spoluvlastníctvo. V prípade, že má v danej parkovacej zóne trvalý pobyt, získa rezidentskú parkovaciu kartu za 20 eur, na druhé vozidlo za 100 eur/rok,“ objasňuje 1. zástupca primátora Jakub Gajdošík. Obyvatelia bez trvalého pobytu v danej parkovacej zóne, ktorí však majú trvalé bydlisko v meste Banská Bystrica a majú vzťah k nehnuteľnosti, zaplatia za prvé vozidlo 100 eur/rok a za druhé 100 eur/rok. Obyvatelia bez trvalého pobytu v meste, ktorí majú vzťah k nehnuteľnosti, zaplatia za prvé vozidlo 300 eur/rok a za druhé vozidlo 300 eur/rok. Držitelia prvej rezidentskej karty budú mať zároveň k dispozícii bezplatné kredity pre svoje návštevy, ktoré nájdú automaticky v aplikácii datamesta.banskabystrica.sk bez toho, aby o ne museli požiadať.

Abonentská parkovacia karta

Osoby, ktoré nemajú vzťah k nehnuteľnosti alebo sú podnikatelia či SZČO, pre nich mesto zavádza abonentskú parkovaciu kartu. Rozdeľujeme ju na tri typy – platnú vo všetkých

parkovacích zónach (1200 eur), platnú pre konkrétnu parkovaciu zónu v centre mesta (800 eur/rok) a v konkrétnej regulovanej časti mesta (500 eur/rok).

Parkovacie automaty

Ešte na októbrovom mimoriadnom zasadnutí MsZ schválili poslanci nákup parkovacích automatov do majetku mesta od spoločnosti EEI, ktorá do konca tohto roka 2025 prevádzkuje systém plateného parkovania v centre mesta. Z celkového počtu 43 kusov

parkovacích automatov odkupuje mesto 28 ks, ktoré sú vo vyhovujúcom stave. Ďalších 15 opotrebovaných parkovacích automatov bude nahradených 15 kusmi parkovacích automatov vyrobených v roku 2025 so všetkými potrebnými parametrami. Všetky parkovacie automaty budú doplnené o možnosť platby kartou a o klávesnicu s príslušným technickým vybavením pre zabezpečenie platby krátkodobého parkovania na konkrétne EČV.

Cena krátkodobého parkovného v centre mesta

Parkovacie plochy v centre mesta, určené na krátkodobé parkovanie, sú rozdelené do dvoch tarifných pásiem. Cena parkovného v prvom tarifnom

pásme bude 2,00€/hodina a v druhom tarifnom pásme 1,00€/hodina. Novinkou pre obyvateľov a návštevníkov centra mesta je možnosť úhrady parkovného za prvú pol hodinu parkovania. Túto službu využijú tí, ktorí potrebujú len rýchlu zastávku na vybavenie jednoduchých úloh, ako je napríklad pošta, lekáreň a pod. Mesto otvára aj trh pre mobilné aplikácie zmluvných poskytovateľov, ktoré využívajú návštevníci z iných miest, s cieľom poskytnúť im možnosť platiť prostredníctvom nich za parkovné aj v Banskej Bystrici. Okrem toho bude možné naďalej uhradiť parkovné prostredníctvom webovej aplikácie mesta a SMS.

Z. Marhefková

Samospráva má spracovaný projekt na výstavbu nového mosta v Kremničke

Vysúťažený projektant spracoval pre mesto Banská Bystrica projektovú dokumentáciu nového Kremničianskeho mosta vedúceho ponad rýchlostnú cestu R1. Po získaní všetkých stanovísk dotknutých orgánov a správcov inžinierskych sietí podá samospráva žiadosť o stavebný zámer.

Projektová dokumentácia rieši výstavbu nového mostného objektu na mieste pôvodného, ktorý bol pre havarijný stav zbúraný na jeseň minulého roka. V decembri 2024 mesto vysúťažilo prešovskú projekčnú spoločnosť ISPO spol. s r. o., inžinierske stavby, ktorá sa postarala o spracovanie projektovej dokumentácie. V prvom kroku vypracovala tri varianty technického návrhu. Tie boli mestu predložené v prvej polovici roka 2025 a posudzovali sa z hľadiska náročnosti technického riešenia, technológie výstavby, ako aj predpokladaných finančných nákladov. „Finálny variant, ktorý bol rozpracovaný do dokumentácie pre stavebný zámer, je výsledkom zhody nelen medzi odbornými útvarmi mesta, ale aj Národnou diaľničnou spoločnosťou a Slovenskou správou ciest. V súčasnosti máme v rukách hotový projekt, ktorý je aktuálne v štádiu vyjadrovania dotknutých orgánov a sieťarov. Akonáhle získame všetky stanoviská, podáme žiadosť o stavebný zámer. Napriek tomu, že vlastnícke vzťahy k zbúranému mostu v Kremničke nie sú jasné, robíme všetko preto, aby sa podarilo vybudovať nový most pri vstupe do nášho mesta. Ide o mimoriadne dôležitú spojnicu medzi mestskými časťami, R1-kou, cestou

I/69 medzi Banskou Bystricou, Zvolenom a okolitými obcami,“ hovorí primátor Ján Nosko. Most by mal vyzeráť podobne ako ten pôvodný. Bude obojsmerný, s chodníkmi pre peších po oboch stranách a verejným osvetlením. Pozostávať bude zo železobetónových prefabrikovaných nosníkov a bude stáť na dvoch pilieroch umiestnených na okrajoch vedľa R1-ky. Celková dĺžka nosnej konštrukcie je približne 67 metrov a dĺžka mosta 85 metrov. V bezprostrednej blízkosti mosta sú plánované ďalšie investičné akcie NDS. „V súvislosti s výstavbou nového mosta v Kremničke vedíme rokovania s Národnou diaľničnou spoločnosťou a Ministerstvom dopravy SR o ďalšom postupe, vzhľadom na to, že pripravujú v tejto lokalite investičný zámer napojenia privádzača v smere od Zvolena,“ dopĺňa primátor Nosko.

Z. Marhefková

Foto: MŠÚ BB

Pomáhame ľuďom bez domova počas mrazivých mesiacov, pribudla aj nová služba

Mesto Banská Bystrica poskytuje sociálne služby krízovej intervencie nepretržite. V spolupráci s inými subjektmi pracuje s ľuďmi bez domova systémovo počas celého roka. V zimnom období, keď teploty klesnú pod mínus päť stupňov Celzia, sa rozširuje sociálna služba v nocľahárni o ohrevňu.

Ľudia bez domova môžu v meste pod Urpínom počas mrazivej zimy využiť nocľaháreň Večierka a ohrevňu, ktoré sa nachádzajú v objektoch mesta Pod Urpínom 6, v zriaďovateľskej pôsobnosti Slovenského Červeného kríža, Územný spolok Banská Bystrica. Hoci ich kapacity dlhodobo postačujú, mesto pripravilo aj ďalšiu alternatívu. Počas minúsových teplôt v noci sprístupní pre ľudí bez domova v prípade potreby aj priestory v bývalej ZŠ Magurská. V nocľahárni a ohrevni je ľuďom bez domova poskytnuté prenocovanie s prístupom k sociálnym zariadeniam a možnosťami prípravy stravy a hygieny. Nocľaháreň i ohrevňu môžu využívať len tie osoby, ktoré vedú dodržiavať pravidlá a nevykazujú konfliktné či agresívne správanie. V meste poskytuje svoje služby aj Diecézna charita Banská Bystrica, ktorá ľuďom bez domova celoročne poskytuje aj hygienickú očistu a stravu v Dome pre núdznych na Tajovského 1. Tohtoročnou novinkou je terénna

sociálna služba krízovej intervencie pre ľudí bez domova. Terénna sociálna služba krízovej intervencie je originálnou kompetenciou samosprávy a zabezpečuje sa v marginalizovaných rómskych komunitách prostredníctvom zamestnancov. Teraz bude služba dostupná aj pre ľudí bez domova, dodá ju externý subjekt. „Pre cieľovú skupinu „ľudia bez domova“, teda mimo siete zariadení, si mesto túto službu objednáva od Občianskeho združenia ANTIRA, ktoré má túto službu registrovanú. OZ ANTIRA bude vykonávať vyhľadávaciu činnosť, informovať ľudí bez domova o ich možnostiach a poskytovať im alternatívy riešení,“ ozrejmjuje Karol Langstein, vedúci Oddelenia sociálnej a krízovej intervencie MsÚ. „Mesto Banská Bystrica bolo pred viac ako tridsiatimi rokmi jedným z prvých miest na Slovensku, ktoré na svojom území zriadilo nocľaháreň a začalo sa venovať krízovej intervencii v sociálnych službách. Meniace sa podmienky si však vyžadujú aj hľadanie

nových riešení a skvalitňovanie starostlivosti o núdznych, preto veľmi vítam, že vieme naše služby rozšíriť o krízovú intervenciu pre ľudí bez domova priamo v teréne,“ doplnil primátor Ján Nosko. Ak príslušníci mestskej polície nájdu osobu v ohrození, stotožnia ju a oboznámia, kde môže prečkať zimu. V prípade, že bude vystavená zlému počasiu, nebude si vyžadovať hospitalizáciu v nemocnici a bude súhlasiť s prevozom do ohrevne, aj tento rok mesto spolupracuje so zdravotnou dopravnou službou, ktorá prevoz zabezpečí. Pre účely informovania širokej verejnosti vznikol manuál s názvom Nenechajme ich zamrznúť, na ktorého tvorbe sa podieľali mesto Banská Bystrica a Slovenský Červený kríž. Manuál obsahuje všetky informácie, formy a miesta pomoci v jednom. Je dostupný na webe mesta a tiež v informačnom centre MsÚ.

B. Károlyová

Nedisciplinovaným pôvodcom nadrozmerného odpadu boli uložené pokuty

Informácie nielen o nakladaní s nadrozmerným odpadom samospráva pravidelne zverejňuje v dostupných komunikačných prostriedkoch mesta a v brožúre Kam s komunálnym odpadom, distribuovanej do každej domácnosti. Napriek tomu sa neustále stretáva s nerešpektovaním harmonogramu jeho odvozu a k znečisťovaniu verejných priestranstiev rozmernými predmetmi. Aj keď je objasňovanie pôvodcov takéhoto konania náročné, mestskej polícii sa podarilo za uplynulú dobu uložiť pokuty.

V roku 2024 bolo na území mesta vyzbieraných prostredníctvom kontajnerových stojísk a zberného dvora 28 570 ton odpadu, z toho objemný – nadrozmerný odpad tvoril 2 643 ton. Hoci legislatíva nariaďuje samospráve zabezpečiť zber objemného odpadu minimálne dvakrát ročne, mesto Banská Bystrica ho na svojom území dlhodobo umožňuje obyvateľom ukladať na kontajnerové stojiská každý mesiac, podľa stanoveného harmonogramu. V rámci poplatku za komunálny odpad je možné objemný odpad odovzdať aj v Zbernom dvore v Radvani alebo za odplatu na skládke komunálneho odpadu v Šalkovej.

„Denne sa stretávame s nedodržiavaním harmonogramu zberu nadrozmerného odpadu a znečisťovaním kontajnerových stojísk. Nejde však len o estetické hľadisko, ale takéto nezodpovedné konanie má dopad aj

na hygienu bývania a zvýšený výskyt hľadavcov v danej lokalite. A zároveň aj na zmluvného partnera, ktorý zabezpečuje v našom meste odvoz odpadu,“ objasňuje Peter Suchý, vedúci oddelenia odpadového hospodárstva a údržby verejných priestranstiev.

Medzi objemný, nadrozmerný odpad patrí: nábytok, dvere, staré okná, nádoby, koberce, plechové rúry, sanitárne vybavenie (WC misa, umývadlo, vaňa) a pod. Medzi objemný odpad nepatrí: elektroodpad (elektrospotrebiče), stavebný odpad, autobatérie či pneumatiky. Za ukladanie odpadu mimo kontajnerov,

v prípade, že je pôvodca známy, hrozí pokuta do výšky 1 500 eur. Na zisťovaní pôvodcov nadrozmerného odpadu mimo harmonogramu jeho zberu sa podieľa mestská polícia. „Žiaľ, vo väčšine prípadov je objasnenosť takéhoto konania minimálna a bez pravidelnej súčinnosti obyvateľov náročná. Avšak na základe vlastných zistení a na základe oznámení sa nám v poslednom období podarilo stotožniť pôvodcov takéhoto odpadu,“ dopĺňa Viliam Pischko, náčelník mestskej polície s odkazom, že k zlepšeniu situácie môže dôjsť len spoločným úsilím.

Z. Marhefková

ZAaRES vyhlasuje dobrovoľnú zbierku na úpravu bežkárskych tratí

Banská Bystrica a jej okolie ponúkajú priaznivcom bežekého lyžovania množstvo atraktívnych možností. Vďaka pracovníkom Záhradníckych a rekreačných služieb (ZAaRES) môžu obyvatelia, obyvateľky aj návštevníci mesta každoročne využívať približne 75 kilometrov upravených tratí v prírode, ale aj jedinečný mestský okruh na plážovom kúpalisku. Hneď po napadnutí dostatočnej snehovej pokrývky vyrazajú pracovníci ZAaRES-u do terénu, aby pripravili obľúbené trasy všetkých nadšencov tohto zimného športu. Od decembra sa do podpory úpravy bežkárskych tratí môže zapojiť každý prostredníctvom vyhlásenej dobrovoľnej zbierky.

Pracovníci ZAaRES-u majú na starosti úpravu bežkárskych tratí v Kremnických vrchoch, v celkovej dĺžke 45 kilometrov. Ide o obľúbené trasy Králiky – Chata nad Tajovom – Kordíky, Králiky – Kordická zväžnica – Kordíky, Králiky – Hostinec, Králiky – Skalka, Králiky – Horné Pršany a bežeký areál Králiky. V spolupráci s Parksnow Donovaly upravujú aj trate v Starohorských vrchoch medzi Šachtickami a Donovalmi v dĺžke 23 km. V pohorí Veľká Fatra je počas zimy pravidelne upravovaný šesťkilometrový úsek Malý Šturec – Túfna. V Areáli zimných športov na plážovom kúpalisku ide o kilometrový okruh, ktorý sa tiež, v prípade vhodného počasia, zasnežuje a upravuje. Ako vysvetľuje riaditeľ ZSaRES-u Ivan Šabo, so stúpajúcou popularitou bežekého lyžovania stúpajú i náklady na starostlivosť o trate. Výraznou položkou v rozpočte je servis ratraku, ktorý bude tento rok slúžiť už dvadsiatu sezónu. „Veľkou pomocou sú príspevky od samotných bežkárov. Priaznivci tohto športu, ktorí sú

s našou prácou spokojní, sú ochotní finančne sa podieľať na úprave bežekých tratí, čo si veľmi vážime. Aj tento rok budú môcť počas celej sezóny, teda od 1. decembra do 30. apríla, prispieť dobrovoľným príspevkom na úpravu tratí,“ vysvetľuje Ivan Šabo. Financie vyzbierané v dobrovoľnej zbierke za sezónu 2024/2025 ZAaRES investoval do dôkladného servisu ratraku. Vybieralo sa celkom 4707 eur, náklady na servis činili viac ako 7000 eur. Rozdiel bol doplatený z bežného príspevku, ktorý mesto Banská Bystrica každoročne poskytuje na úpravu bežkárskych tratí. „Servis bol zameraný hlavne na prednú radlicu a zadnú frézu, ktoré boli rokmi už značne opotrebované, čo sa prejavovalo v horšej kvalite úpravy tratí. Veríme, že nadchádzajúca sezóna bude bohatá na sneh aj mráz a tak dokážeme vytvoriť pre bežkárov dobré podmienky v meste aj na okolitých horách. Všetkým, ktorí sa do zbierky zapojili, chceme veľmi pekne poďakovať,“ doplnil vedúci športového úseku ZAaRES Matej Libíč.

Ako prispieť?

Vyhlásenie dobrovoľnej zbierky odsúhlasili poslanci na novembrovom zasadnutí mestského zastupiteľstva. Potrvá od 1. decembra 2025 do 30. apríla 2026. Každý, kto chce prispieť, tak môže urobiť na účet: IBAN SK97 7500 0000 0040 2531 4485, variabilný symbol: VS 9999, s možnosťou uvedenia mena a priezviska, obchodného mena prispievateľa v správe. Dobrovoľný príspevok je možné odovzdať aj v hotovosti v pokladni Záhradníckych a rekreačných služieb, Švermova 45, Banská Bystrica.

B. Károlyová

V mestskom parku spracúvajú odborníci nezávislé posúdenie zdravotného stavu drevín

V súvislosti s prípravou revitalizácie národnej kultúrnej pamiatky – Mestského parku na Tajovského ulici a následnou verejnou diskusiou o plánovaných zásahoch do drevinového porastu, v súčasnosti v parku vykonávajú odborníci nezávislé posúdenie zdravotného stavu a prevádzkovej bezpečnosti drevín. Dočasné uzatvorenie mestského parku preto zostáva v platnosti najneskôr do ukončenia odborného arboristického posúdenia prevádzkovej bezpečnosti drevín a realizácie všetkých bezpečnostných opatrení, ktoré z neho vyplývajú.

Foto: MŠÚ BB

Opätovné posúdenie drevín

Na základe odporúčania odbornej organizácie ISA Slovensko, ktorá združuje odborníkov v oblasti starostlivosti o dreviny – arboristov, realizuje pre mesto vypracovanie nezávislého dendrologického posudku certifikovaný arborista, Martin Kolník. K určeniu zdravotného stavu niektorých drevín si prizval na pomoc aj odborníkov z Katedry integrovanej ochrany lesa a krajiny, Lesníckej fakulty Technickej univerzity vo Zvolene a odborníkov zo Slovenskej akadémie vied z Nitry.

Výsledky posúdenia drevín zo zdravotného hľadiska a prevádzkovej bezpečnosti by mali byť mestu Banská Bystrica doručené v priebehu najbližších týždňov. Tie následne presne určia skupinu stromov, ktoré ohrozujú prevádzkovú bezpečnosť parku a ktoré budú odstránené alebo ošetrované v rámci vegetačného obdobia tak, aby mohol byť mestský park opäť sprístupnený pre verejnosť. Žiadne iné výrubu sa počas zimy realizovať v mestskom parku nebudú.

Rozšírený poradný tím o ďalších odborníkov Na základe verejnej diskusie a záverov mimoriadnej Komisie životného prostredia konanej dňa 14. októbra 2025 bolo prijaté rozhodnutie rozšíriť odborný poradný tím k revitalizácii mestského parku, ktorý sa bude podieľať na ďalšej odbornej príprave a diskusiách k plánovanému projektu. Primátor Ján Nosko vychádzal z nominácií dekana Fakulty prírodných vied UMB v Banskej Bystrici, nominácií zástupcov verejnosti a ďalších expertov reprezentujúcich uznávané inštitúcie v tejto oblasti. Do pracovnej skupiny prizval

aj dvoch zástupcov angažovanej verejnosti, a zároveň zástupcu verejnosti, ktorý vzišiel z participatívnych procesov realizovaných v predchádzajúcich rokoch.

Etapizácia obnovy parku

Na základe výsledkov nezávislého posúdenia drevín budú projektanti pracovať na úprave projektu revitalizácie mestského parku. V spolupráci s odborným tímom a projektantmi bude zároveň nastavená etapizácia ďalšieho postupu súvisiaca s revitalizáciou tejto vzácnnej národnej kultúrnej pamiatky. Prvé stretnutie odborného tímu sa uskutoční po finalizácii nezávislého posúdenia drevín v mestskom parku. Mesto Banská Bystrica ďakuje odborníkom z rozšíreného poradného tímu, ale aj všetkým aktívnym obyvateľkám a obyvateľom, ktorí sa do diskusie o revitalizácii mestského parku doteraz zapojili.

Zoznam nominovaných odborníkov:

- RNDr. Anton Krištín, DrSc. – zoológ, ekológ, Ústav ekológie lesa SAV
- Prof. Ing. Peter Urban, PhD. – zoológ, vedúci katedry biológie a environmentálnych štúdií, Fakulta prírodných vied UMB, Banská Bystrica
- RNDr. Peter Bačkor, PhD. – Spoločnosť pre ochranu netopierov, ekologický inžiniering, ekologický dozor na stavbách OTO-NYCTERIS s. r. o
- RNDr. Tomáš Kizek – entomológ a ekológ, ktorý sa na o.i. území MP venuje výskumom saproxylických chrobákov, HBH projekt, Ateliér ekológie
- Ing. Pavol Hlaváč, PhD. – arborista, entomológ, Katedra integrovanej ochrany lesa a krajiny, Lesnícka fakulta Technická univerzita Zvolen
- prof. Jaroslav Kmeť, fyziológ drevín, Lesnícka fakulta Technická univerzita Zvolen
- Ing. Martin Kolník – arborista, ISA Slovensko
- Ing. Dušan Daniš, PhD. – odborník na hodnotenie stavu a funkčnostiestskej vegetácie so zameraním na dreviny, Katedra plánovania a tvorby krajiny, Fakulta ekológie

a environmentalistiky, Technická univerzita Zvolen

- Ing. Juraj Modranský, PhD. – odborník na hodnotenie stavu a funkčnostiestskej vegetácie so zameraním na dreviny, Vedúci Katedry plánovania a tvorby krajiny, Fakulta ekológie a environmentalistiky, Technická univerzita Zvolen
- Ing. Ondrej Chramec – vedúci odboru inovátnych riešení a adaptácie na zmenu klímy, ZARES
- Ing. arch. Lenka Gulačová – architektka, spracovateľka víťazného návrhu revitalizácie mestského parku
- Ing. Romana Černochovej, DiS – krajinná architektka, spracovateľka víťazného návrhu revitalizácie Mestského parku
- Miriam Dubovská – angažovaná verejnosť
- Jana Pavlíková – angažovaná verejnosť
- Ing. arch. Lukáš Cesnak – zástupca verejnosti v participatívnom procese, architekt
- Ing. Anna Faturová – Krajský pamiatkový úrad
- Ing. Peter Vaňo – autorizovaný krajinný architekt
- Ing. Jitka Vágnerová – autorizovaná krajinná architektka
- doc. Ing. Attila Tóth, PhD. – autorizovaný krajinný architekt
- Ing. arch. Vladimír Tomala – Rada primátora pre architektúru a urbanizmus, autorizovaný architekt

Z. Marhefková

Foto: MŠÚ BB

JURAJ WEISS (1651 - 1714)

člen mestskej rady, richtár a oddaný muž vo verejnej službe mestu

Foto: archív, Stredoslovenské múzeum

V minulosti môžeme nájsť aj na našom území obdobia úspešné i neúspešné, doby slávy i útlaku. Niektoré sa pritom nezmazateľne zapísali do historickej pamäti. Patrila k nim aj 150 rokov trvajúca éra tureckej nadvlády, ktorá priniesla obyvateľom vtedajšieho Uhorska mnoho nešťastia, utrpenia a biedy. Boli to aj „domáce“ povstania a udalosti, ktoré formovali – aj deformovali – po nich nasledujúce roky, boli to konfesijné nepokoje, ale aj výnosné obchody s meďou, porady o obrane proti lupčným rytierom, likvidácia Wesselényiho panstva po porážke sprisahania (1670) a iné. Tento krátky pohľad do historických udalostí nespochybne ovplyvnil život budúceho bansko-bystrického richtára Juraja Weissa, i keď niektoré spomínané udalosti bezprostredne nezažil.

Osobný život

Z osobného života Juraja Weissa poznáme iba niekoľko fragmentov: je to rok narodenia 1651, meno manželky Uršula a meno syna Juraj, ktorý sa narodil 26-ročnému Jurajovi Weissovi vo februári 1677. Ako hlava rodiny

bol mimoriadne zodpovedným aj solventným mužom, pretože si už ako 31-ročný kúpil v roku 1682 na námestí rodinný dom č. 23 (dnes sídlo VÚC). Iné udalosti z jeho života nie sú známe, nevieme ani presný dátum úmrtia. Jeho verejno-politické aktivity končia v roku 1712, súkromné siahajú do roku 1714, kedy sa jeho meno objavuje v súpise obyvateľov vlastníacich dom na námestí. Môžeme predpokladať, že v tomto roku mohlo dôjsť buď k jeho predčasnej smrti, alebo odchodu z mesta.

Tridsať rokov vo verejnej službe

Šľachtic Juraj Weiss bol členom mestskej rady, richtárom a oddaným verejnej službe mestu. Už ako 25-ročný sa stal mešťanom a patril k elitám Banskej Bystrice. Privilegované postavenie mešťanov pôvodne vyplývalo z mestských

práv, prijímací ceremoniál Juraja Weissa sa uskutočnil 1. decembra 1676. Do verejného života vstúpil v roku 1683, keď sa stal členom mestskej rady a v období od 18. augusta do 26. novembra nastúpil na miesto Adama Sebastiana Untza. V mestskej rade bol aktívny takmer tridsať rokov, a to až do roku 1712, kedy je poslednýkrát spomínaný ako jej člen. V roku 1696 bol prvýkrát zvolený za richtára mesta a ako 45-ročný vystriedal na richtárskom poste obchodníka a radného Melchiora Smrtníka (1646 – 1707), učiteľa, podnikateľa a jednu z vedúcich osobností slovenského mešťanstva na prelome 17. a 18. storočia. Juraj Weiss pôsobil na čele mesta 4 roky a 3 týždne. Vo funkcii richtára pôsobil aj v nasledujúcich rokoch, kedy v roku 1700 striedal vo funkcii najprv Martina Prekopa a v rokoch 1704 a 1706 Melchiora Smrtníka.

Richtárom len tri týždne

Začiatkom decembra 1707 bol zvolaný do Košíc snem uhorských stavov, ktorého sa zúčastnili aj zástupcovia Banskej Bystrice. Ne početná delegácia – richtár Melchior Smrtník

a notár Daniel Sexti – odcestovala do Košíc 1. decembra. Únavná cesta už bola nad sily choreho 61-ročného richtára, ktorý po príchode do Košíc 8. decembra nečakane zomrel. Magistrát Banskej Bystrice dostal správu o jeho smrti 12. decembra. Na čelo mesta sa tak na dobu 3 týždňov, do konca roka 1707 dostal Juraj Weiss. Vdova po Melchiorovi Smrtníkovi Katarína so svojimi synmi Melicharom, ktorý bol v rokoch 1725, 1729, 1733, 1737, 1741, 1745 a 1749 tiež richtárom mesta a Jánom uvažovala o prevoze zosnulého manžela domov, ale nakoniec poslúchla radu senátorov, ktorí vzhľadom na vojnovú situáciu navrhli pochovať bansko-bystrického richtára v Košiciach. Zastupujúci richtár Juraj Weiss vydal už 12. decembra príkaz senátorom Gašparovi Davidovi, Benediktovi Lanserovi a Jánovi Benediktovi, priniesť na radnicu z richtárneho domu na Hornej ulici č. 14 všetky úradné písomnosti. Za prítomnosti orátorov boli zastupujúcim richtárom Weissom parafované a uložené v mestskom archíve. Tradičná reštaurácia začala 31. decembra rezignáciou na richtársky úrad. V súvislosti so zosnulým richtárom vznikla dilema, či je zastupujúci richtár, v tomto prípade Juraj Weiss povinný predniesť vlastnú valedikciu – rozlúčkovú reč pri lúčení sa s úradom. Nového richtára zvolili potom na Nový rok. Obzvlášť hodnotné valedikcie boli zapísané aj do mestských protokolov. Senátori mesta v záujme dodržania tradície odhlasovali, aby Juraj Weiss predniesol vlastný rozlúčkový prejav, hoci richtársky úrad oficiálne nezastával. Po odznení prejavu hlavný pokladničný administrátor Ján Šindler prečítal ešte slovenský text valedikcie zosnulého Melchiora Smrtníka. S ohľadom na richtárovo zásluhy aj obsahovú hodnotu prejavu bol Smrtníkov text valedikcie zaznamenaný do administratívneho protokolu.

Artefakty vo fonde Stredoslovenského múzea

V zbierkach Stredoslovenského múzea sa zachoval veľkorozmerný reprezentačný portrét Juraja Weissa. Zobrazuje muža s čiernymi vlasmi a fúzmi v dobovom obleku so stojacim golierom na kabáte a zvýraznenou svetlomodrou šerpou zdobenou zlatými spónami. Ľavou rukou sa opiera o stôl s tromi listami, jeden je v zapečatenej obálke. Po pravej ruke sa nachádza na hnedom pozadí šľachtický erb a nápisy: Aetatis suae Anno 49 / V 49 roku svojho veku a Anno 1700 die 18. Febr./18. februára 1700. Oba nápisy určili vek richtára a presný dátum portrétovania. Weiss bol portrétovaný tesne po svojom prvom zvolení na čelo mesta. Rozmery olejomalby: 114 cm x 96,5 cm. Autor portrétu je neznámy.

Filip Glocko, Stredoslovenské múzeum

Navrhňte nominantov na ocenenie Najlepší športovec mesta Banská Bystrica za rok 2025

V roku 2025 sa mnohí banskobystrickí športovci tešili z významných športových úspechov na domácich a zahraničných podujatiach, či už to boli Majstrovstvá sveta alebo Majstrovstvá Európy. Niektorí z nich si vytvorili osobné či dokonca národné rekordy a tak opäť naše mesto zviditeľnili ako doma, tak i vo svete.

Mesto Banská Bystrica sa už tradične chce tým najúspešnejším športovcom, trénerom, funkcionárom či pracovníkom v športe poďakovať udelením ocenenia Najlepší športovec mesta Banská Bystrica za rok 2025. Na toto tradičné športové ocenenie môžu svojich favoritov navrhnúť tréneri, funkcionári, inštitúcie, ale aj obyvatelia mesta. Nominovaní môžu byť jednotlivci, kolektívy, funkcionári, tréneri alebo pracovníci v športe, ktorí dennodenne svojím zameraním prispievajú k rozvoju športu, výchove talentov a robili dobré meno nášmu mestu. Súčasťou ankety bude taktiež internetové hlasova-

nie, ktoré sa uskutoční v termíne od 2. do 13. februára 2026. V samotnom hlasovaní môžete následne podporiť svojím hlasom jedného jednotlivca a jeden kolektív. Nominanti s najväčším počtom hlasov budú na slávnostnom galavečeri ocenení v kategórii Víťaz internetového hlasovania. Vaše nominácie športových

osobností nám môžete posilať do 15. januára 2026 prostredníctvom vyplneného formulára, na adresu: Mestský úrad Banská Bystrica, Odbor kultúry, športu a cestovného ruchu, Oddelenie športu, Československej armády 26, 974 01 Banská Bystrica alebo elektronicky na mail filip.tomasovic@banskabystrica.sk. Formulár je k dispozícii na webovej stránke mesta www.banskabystrica.sk, v Klientskom centre mestského úradu a v Informačnom centre na Námestí SNP 1. Návrhy môžete posilať aj prostredníctvom elektronického formulára zverejneného na webstránke mesta.

Oddelenie športu MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

Banská Bystrica začala s prípravami na Majstrovstvá sveta v hokejbale

Pre Banskú Bystricu je veľkou prestížou, že si ju zástupcovia Slovenskej hokejbalovej únie a Svetovej hokejbalovej federácie vybrali ako dejisko juniorských Majstrovstiev sveta v hokejbale. Tento športový sviatok bude naše mesto hostiť v lete budúceho roka a prípravy už odštartovali. Na pôde mestského úradu sa stretli zástupcovia odborných útvarov a všetkých zainteresovaných zložiek, aby sa skoorinovali a rozdelili si úlohy súvisiace so zabez-

pečením tohto veľkého podujatia. Od 1. do 15. júla privíta mesto šesťnásť hokejbalových tímov v kategóriách U16 a U18, vrátane nášho reprezentačného družstva, ale aj športových tímov z Kanady či USA. „Banská Bystrica už neraz ukázala, že je dobrým hostiteľom a vie zorganizovať mládežnícke športové podujatia medzinárodných rozmerov na profesionálnej úrovni. Som presvedčený, že prípravy pôjdu podľa plánu a v budúcom roku sa mô-

žeme tešiť na ďalší kvalitný športový sviatok“ zhodnotil primátor Ján Nosko. V meste dlhodobo pôsobí aktívna a početná komunita hokejbalistiek a hokejbalistov naprieč vekovými kategóriami, ktorá vytvára silné zázemie pre rozvoj tohto športu. Práve vďaka ich nasadeniu, výsledkom a systematickej práci mohol slovenský hokejbal v uplynulom roku zaznamenať viacero významných úspechov na medzinárodnej scéne. Banská Bystrica tak prirodzene nadviazala na svoju tradíciu športového mesta a stala sa vhodným a logickým miestom pre organizáciu tohto podujatia.

B. Károlyová

Foto: International Street & Ball Hockey Federation

Grand Prix SNP v krasokorčuľovaní sa konala už po šesťdesiaty raz

Jeseň v meste pod Urpínom sa už po desaťročia nesie v znamení krasokorčuľovania a nebolo tomu inak ani tento rok. V dňoch 15. a 16. novembra 2025 zimný štadión v Banskej Bystrici privítal takmer 180 krasokorčuľiarok a krasokorčuľiarov zo všetkých kútov Slovenska, ktorí súťažili v 22 kategóriách. Domáci klub KK Iskra Banská Bystrica mal až na pár výnimiek zastúpenie takmer vo všetkých kategóriách, od najmladších nádejí až po seniorské kategórie. Pretekárky z banskobys-

trického krasokorčuľarskeho klubu zožali na domácej pôjde úspech a z jubilejného 60. ročníka Grand Prix SNP si odniesli množstvo cenných kovov. Okrem ladných ženských pohybov mohli návštevníci pretekov obdivovať aj chlapčenské a mužské zastúpenie tohto športu. Za KK ISKRA Banská Bystrica súťažil jediný pretekár, Tomáš Chabreček, ktorý obsadil v sil-

nej konkurencii nádherné 4. miesto. Organizátori tohto tradičného podujatia, ktoré patrí medzi najstaršie krasokorčuľarske podujatia na Slovensku, ďakujú všetkým partnerom za pomoc a podporu pri organizovaní pretekov a veria v úspešnú spoluprácu aj pri usporiadaní nasledujúcich ročníkov.

Božena Koleničová
a oddelenie športu, MsÚ BB

Foto: MsÚ BB

Mesto pokračuje v starostlivosti o vojnové hroby a v ochrane pietnych miest

V starostlivosti o vojnové hroby patrí Banská Bystrica medzi príkladné samosprávy. Celoročne sa stará o údržbu 823 vojnových hrobov. V minulom roku sa vďaka dotácii z Ministerstva vnútra SR podarilo obnoviť Legionársky pomník v Majeri, rekonštruovať Pomník vojakov 1. svetovej vojny a oploštenie pietneho areálu na Židovskom cintoríne na Rudlovskej ceste. Mesto tiež realizovalo archeologický výskum s cieľom zvýšiť ochranu pietneho areálu Pamätníka obetiam fašizmu v Kremničke. Analýza bola predložená Pamiatkovému úradu SR, na ktorého rozhodnutie sa aktuálne čaká. V tomto roku sa realizujú tiež kroky k obnove

Foto: MsÚ, BB

Protitankovej priekopy v Kremničke líniovou výsadbou izolačnej zelene v celej jej dĺžke. Účelom je opticky aj fyzicky odčleniť vojnový hrob a zároveň miesto archeologického náleziska, ako aj celý pietny areál, od zástavby rodinných domov. 11. novembra sme si, ako každoročne, pripomenuli deň vojnových veteránov, pietny akt s kladením vencov sa uskutočnil na vojnovom cintoríne v Majeri. V súčinnosti so Spoločným operačným veliteľstvom Banská Bystrica boli umiestnené vence aj k pomníkom padlých vojakov a vojnovým hrobom v ostatných častiach mesta. „Som hrdý, že mesto Banská Bystrica sa s úctou stavia

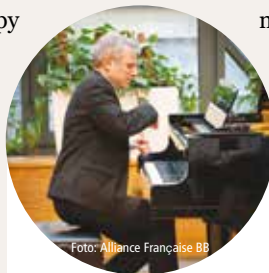
k svojej historickej pamäti a tým aj k pamäti svojich obyvateľov. Dôkazom je nielen príkladná starostlivosť v uplynulých rokoch o pietne miesto v Majeri, ale aj fakt, že s rovnakou dôstojnosťou a pozornosťou pristupujeme aj k ďalším miestam v rámci Banskej Bystrice, kde sú situované vojnové hroby a iné pietne symboly,“ hovorí primátor Ján Nosko. Úcta k odkazu padlých a starostlivosť o pamätné miesta je znakom toho, že nezabúdame a vážime si históriu. Len tak môžeme uchovať spomienku na obete, vďaka ktorým dnes môžeme žiť v mieri. Samospráva sa snaží vojnovým veteránom ponúknuť aj benefity v podobe bezplatného vstupu na Hodinovú vežu a zvýhodneného vstupu do THURZO-FUGGER zážitkovej expozície.

B. Károlyová

35 rokov Alliance Française Banská Bystrica

V roku 2025 oslávila Alliance Française v Banskej Bystrici svoje 35. výročie založenia. Počas celého roka sme ponúkali verejnosti rôzne podujatia (više 70), ktorých vrcholom bol 25. apríla v Cikkerovej sieni historickej Radnice, koncert významného parížskeho klaviristu, Maxima Zecchiniho. AFBB má už viac ako desať rokov sídlo v budove Štátnej vedeckej knižnice a ponúka kurzy francúzskeho a slovenského jazyka pre všetky vekové kategórie a úrovne. Sme tiež regionálnym centrom pre medzinárodné jazykové certifikáty DELF a DALF, ktoré sú uznávané na celom svete. Organizujeme koncerty, divadelné hry, výstavy, kvízy, literárne večery, špeciálne so-

irée, školské kulinárske workshopy a ďalšie zaujímavé aktivity s našimi francúzskymi partnermi, vrátane pravidelných túr prostredníctvom nášho TreKlubu. Vďaka našim stážistom, z ktorých postupom rokov čoraz viac pochádza z Francúzska, môžeme byť prítomní v niektorých ďalších mestách, nielen v Banskej Bystrici. Okrem Gymnázia J.G.Tajovského s jeho bilingválnou francúzsko-slovenskou sekciou (nášho hlavného partnera) i ďalších stredných a základných škôl,

Vrcholom osláv bol koncert významného parížskeho klaviristu Maxima Zecchiniho.

navštevujeme frankofilov vo Zvolene, Banskej Štiavnici, Ružomberku, Žiline a inde. Ďakujeme aj Mestu a Regiónu Banská Bystrica, ako aj Alliance Française v Košiciach, Francúzskemu inštitútu v Bratislave, francúzskemu Veľvyslanectvu na Slovensku a všetkým našim partnerom, podporovateľom, ktorí nám naďalej držia palce v našej činnosti.

Tomáš Márton, prezident AFBB

Nenechajte si ujsť ďalší ročník tradičného Mikulášskeho venčenia psíkov

Všetkých milovníkov štvornohých miláčikov srdečne pozývame na Mikulášske venčenie do Karanténnej stanice mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene, ktoré sa uskutoční v sobotu, 6. decembra 2025 v čase od 9:00 do 13:00 hod. Staňte sa pre útulkáčov Mikulášom, ktorý im spraví radosť prechádzkou, pohladením či milým slovom. Venčenie je skvelou príležitosťou zoznámiť sa s nimi bližšie a dopriať im chvíle, ktoré v útulku tak veľmi potrebujú. Nezabudnite na teplé oble-

Foto: KSZV

čenie, pevnú obuv a dobrú náladu. Ak by ste chceli psíkov obdarovať aj niečím iným ako prechádzkou, potešia ich deky, posteľné oblečenie, osušky, uteráky, hračky, pevné obojky pre stredné a väčšie plemená, pevné prepínacie vódzky pre veľké psy a kvalitné krmivo. Spravte psíkom krajšie sviatky a potešte ich svojou prítomnosťou. Pre mnohých z nich znamená obyčajná prechádzka nesmierne veľa – je to chvíľa slobody, pozornosti a láskavosti. No hoci sa tešia

z pohladenia, hry či krátkeho výbehu, v hĺbke duše všetci dúfajú ešte v niečo viac. V druhú šancu. V svoju vlastnú rodinu. Možno práve počas venčenia spoznáte psíka, ktorý vám prirastie k srdcu. Veríme, že sa stretneme v čo najväčšom počte. Tešíme sa na vás.

Kde nás nájdete?

Unionka, 7981/17 (Balkán), Zvolen, Telefónne číslo: +421 918 505 254, E-mail: kszv.nika@gmail.com

Karanténna stanica mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene

Čakajú na vás

Karanténna stanica pre spoločenské zvieratá mesta Banská Bystrica so sídlom vo Zvolene predstavuje:

SARITA - veľká psia bojovníčka

Dátum narodenia: 10. 10. 2024

Výška: 40 cm

Váha: 13,3 kg

Znášanlivosť so psami a fenkami: áno

Znášanlivosť s mačkami: áno

Táto čarovná fenka pochádza z veľmi zlých podmienok, kde si už napriek svojmu mladému veku stihla zažiť veľa nepek-ného. Dokonca si prešla aj ná-ročným obdobím, keď musela odrodiť šteniatka, hoci sama ešte nemala dosť síl a starostli-

Foto: KS ZV

vosti, akú by si zaslúžila. Jej minulosť však na nej nezanechala horkosť, práve naopak. Napriek ťažkému osudu nezanevrela na ľudí a stále verí, že si nájde milujúcu rodinku. Je to veľmi priateľská, jemná a prítulná duša. Keď si človeka obľúbi, chodí za ním ako verný tieň – ticho, s dôverou a obrovskou túžbou

byť niekomu nablízku. Miluje pohladenia, prechádzky a každý náznak toho, že je konečne niekto, komu na nej úprimne záleží. Ak hľadáte vernú spoločníčku, ktorá vám vráti každú minútu starostlivosti desaťnásobne, Sarita je pre vás ako stvorená.

JUPI - ideálny pre rodinu i aktívneho seniora

Dátum narodenia: 22. 2. 2023

Výška: 43 cm

Váha: 17,3 kg

Znášanlivosť so psami a fenkami: áno

Znášanlivosť s mačkami: áno

Jupi je mladý psí chlapec so zlatým srdcom. Už od prvej chvíle, keď stretne správneho človeka, cítiť z neho čistú radosť a oddanosť. Je mimoriadne priateľský a veselý. Miluje

pohladenia, spoločné chvíle aj jednoduché prechádzky, počas ktorých sa teší z ľudskej prítomnosti. K človeku, ktorého má rád, si vytvára silné puto a lipne na ňom. Jeho prispôsobivosť, láskavosť a citlivá povaha z neho robia spoločníka ako pre rodinu, tak i pre jednotlivca či aktívneho seniora.

Ak hľadáte verného kamaráta, ktorý vás bude vítať každý deň s nadšením a vrtiacim chvostíkom, Jupi je pripravený vstúpiť do vášho života.

Foto: KS ZV

Bongo - dal ľuďom druhú šancu

Dátum narodenia: 2.2.2025

Výška: 34 cm

Váha: 9,3 kg

Znášanlivosť so psami a fenkami: áno

Znášanlivosť s mačkami: áno

Bongo je mladý, veselý a zvedavý psík, ktorý má pred sebou celý život plný radosti a nových dobrodružstiev. Pochádza z osady, kde to rozhodne nemal jednoduché, no napriek ťažším začiatkom dnes ukazuje svoju milú, priateľskú povahu a chuť dôverovať ľuďom, ktorí mu venujú kúsok času, láskavosti a po-

chopenia. Zo začiatku bol plachý a nesmelý, no v budovaní vzťahov robí neuveriteľné pokroky. Každý deň je o trochu odvážnejší, otvorenejší a istejší vo svojom novom svete. Keď zistí, že mu nikto nechce ublížiť, roztopí sa na najprítulnejšieho psieho kamaráta, ktorý sa teší z každého dotyku, hry či krátkej prechádzky. Je spoločenský a znášanlivý – dobre vychádza s inými psami aj mačkami a ľudská blízkosť je pre neho tým najväčším zdrojom istoty. Vďaka svojmu malému vzrastu a je vhodný do bytu aj do domu so záhradou.

Foto: KS ZV

Váha: 6,7kg

Znášanlivosť so psami a fenkami: áno

Znášanlivosť s mačkami: nie je jasné

Lungo je psík s mimoriadne jemnou povahou a hlbokým, až ľudským pohľadom. Na ľudskú prítomnosť reaguje s veľkou citlivosťou, rád si ľahne nablízku, nechá sa objasť či jemne hladkať a stačí mu vedieť, že niekto stojí pri ňom. Nie je dotieravý, skôr pôsobí pokojne a vyrovnané. S ostatnými psíkmi aj fenkami vychádza harmonicky, bez konfliktov. Je typom psa, ktorý pôsobí upokojujúco na ľudí aj zvieratá okolo seba.

Keď prišiel do karanténnej stanice, bol veľmi vychudnutý a oslabený. Postupne však nabral sily a dnes je v dobrej forme po psy-

chickej aj fyzickej stránke. Lungo si zaslúži domov, v ktorom nájde stabilitu, jemnosť a lásku. Taký, kde bude môcť byť plnohodnotným členom rodiny, nie len hosťom na pár dní.

Ak vás psíky zaujali, chcete vidieť viac psov určených na adopciu či pomôcť formou dočasnej opateri, informujte sa na telefóne číslach 0918 505 254 alebo v Karanténnej stanici so sídlom na adrese Unionka 17, Zvolen. Presné informácie o formách víťanej pomoci nájdete aj na stránke www.kszv.sk.

B. Károlyová

Lungo - verný spoločník s pokojnou povahou

Dátum narodenia: 20.9.2024

Výška: 41cm

Foto: KS ZV

Program

OTVORENIE VIANOČNÝCH TRHOV

28.11.2025 / NÁMESTIE SNP
17.00 h Martin Vetrák a Vojenská hudba BB
17.00 h - 19.00 h Vianočná vedecká hračka
a tvorivé dielne pre deti vo foyer historickej
radnice

AYA

29.11.2025 / 17.00 h / NÁMESTIE SNP
koncert žilinskej rockovej kapely

EKUMENICKÉ MODLITBY

4.12.2025 / 17.30 h / KOSTOL
NANEBOVZATIA PANNY MÁRIE
modlitby za Banskú Bystricu pri príležitosti
770. výročia mesta, hudobný sprievod v podaní
spevackého zboru Ars Vocalis a Banskó-
bystrického detského spevackého zboru
zo ZUŠ Jána Cíckera Banská Bystrica

MÁRIA ŠTEFÁNIKOVÁ

5.12.2025 / 17.00 h / NÁMESTIE SNP
výber populárnych piesní a šansónov
P.O.H.
5.12.2025 / 17.30 h / NÁMESTIE SNP
autorská tvorba folk - rockovej kapely
z Dolného Kubína

MIKULÁŠ NA NÁMESTÍ

6.12.2025 / 17.00 h / NÁMESTIE SNP
mikulášsky program

MIKULÁŠOVICA

6.12.2025 / 18.00 h / NÁMESTIE Š. MOYSESA
mikulášsky večer na Starej Tržnici so speváčkou
Andy Lou

ČARO VIANOC

8.12.2025 - 19.12.2025 / 9.00 - 17.00 h
HISTORICKÁ RADNICA, NÁMESTIE SNP
výstava výtvarných prác detí MŠ z BB

UNIVERZITNÝ PUNČ UMB

9.12.2025 / 13.00 - 22.00 h
NÁMESTIE SNP
charitatívne podujatie Univerzity Mateja Bela
v Banskej Bystrici pre Svetielko nádeje
19.00 h UFS Mladost z Banskej Bystrice

PRIMÁTORSKÝ PUNČ

11.12.2025 / 15.30 - 20.00 h / NÁMESTIE SNP
15.30 - 16.30 h / Slovenský olympijský tím
na vianočných trhoch
odhalenie olympijskej kolekcie oblečenia pre
ZOH v Miláne a Cortíne 2026 a autogramiáda
slovenskej hokejovej reprezentácie
16.00 h / začiatok predaja charitatívneho punču
17.00 h / koncert kapely **GLADIÁTOR**
o dobrú náladu sa postará FSK Priechodan
z Priechodu

HRAJTEŽE MI, HRAJTE

12.12.2025 / 19.00 h
FARSKÝ KOSTOL NANEBOVZATIA
PANNY MÁRIE
vianočná verejná rozhlasová nahrávka
folkórneho koncertu štúdia STVR

PATRÍCIA ŠURÁŇOVÁ - KARVAŠOVÁ & BB BAND

12.12.2025 / 17.00 h / NÁMESTIE SNP
svetové vianočné melódie v podaní
banskobystrickej jazzovo-swingovej kapely

OD LUCIE DO VILJE

13.12.2025 / 17.00 h / NÁMESTIE SNP
cesta do sveta našich predkov, kde sa staré
zvyky prelínajú s tajomstvom viery, pokojom
i očakávaním príchodu Vianoc
účinkujú: FS Helpan a DFS Helpančok z Helpy
a DFS Prvosienka z Banskej Bystrice

ČAS LUCIE, ČAS VIANOC

13.12.2025 / 18.00 h /
NÁMESTIE Š. MOYSESA
večer plný hudby, dobrej nálady
a nezabudnuteľnej vianočnej atmosféry
s banskobystrickou skupinou Škridle na
Starej Tržnici

EJ, EJ, PASTIERI, AKÉ TO CHÝRY, AKÝ HLAS

14.12.2025 / 18.00 h / NÁDVORIE PRI
BARBAKÁNE, NÁMESTIE Š. MOYSESA
betlehemska hra pri drevenom betleheme
účinkujú: Združenie autentického folklóru
Pohrončí

VIANOČNÝ KONCERT KONZERVATÓRIA J. L. BELLU

15.12.2025 / 18.00 h / ROBOTNÍCKY DOM
účinkujú: sólisti, komorné zoskupenia
a orchester Konzervatória J. L. Bellu

ARS POETICA NEOSOLIENSIS

18.12.2025 / 17.00 h / CIKKEROVA SIEŇ
HISTORICKEJ RADNICE, NÁMESTIE SNP
autorské čítanie poézie

KOLEDA S VERONIKOU RABADA

19.12.2025 / 17.00 h / NÁMESTIE SNP
vianočný koncert slovenskej populárnej
speváčky s kapelou

NARODIL SA KRISTUS PÁN

20.12.2025 / 16.00, 17.00 a 18.00 h /
NÁMESTIE Š. MOYSESA
živý betlehem v podaní Spoločnosti
veselých šermiarov Cassanova

CESTA KOMÉTY

20.12.2025 / 19.00 h /
NÁMESTIE Š. MOYSESA
charitatívny večer na Starej Tržnici

PASTIERSKE VIANOCE

26.12.2025 / 18.00 h / KOSTOL PANNY
MÁRIE, POMOCNICE KREŠŤANOV,
TATRANSKÁ ULICA
vianočné a duchovné zvyky našich predkov

BANÍCKE KANTÁCIE

28.12.2025 / 17.30 h / KOSTOL
NANEBOVZATIA PANNY MÁRIE
8. ročník baníckych kolied Starohorského
banického spevokolu

BANSKOBYSSTRICKÁ PLAVECKÁ 24-HODINOVKA

29.12.2025 / 12.00 - 00.00 h
30.12.2025 / 00.00 - 12.00 h
KRYTÁ PLAVÁREŇ ŠTIAVNÍČKY
27. ročník obľúbeného plaveckého podujatia

SILVESTER 2025

31.12.2025 / NÁMESTIE SNP
rozlúčka so Starým rokom
23.00 h **HUDBA Z MARSU**
00.15 h **MALALATA**

NOVOROČNÁ PYROMUZIKÁLNA SHOW

1.1.2026 / NÁMESTIE SNP
oslavý Dňa vzniku Slovenskej republiky
a Nového roku
16.00 h **LUKÁŠ ADAMEC** s kapelou
17.00 h **PYROMUZIKÁLNA SHOW**

NOVOROČNÝ KONCERT SPEVACKÉHO ZBORU ARS VOCALIS

4.1.2026 / 17.30 h / KOSTOL
NANEBOVZATIA PANNY MÁRIE
účinkujú: spevácky zbor Ars Vocalis,
harfa: Denisa Vyšinská
program: B. Britten - Ceremony of Carols

SOFTIP TROJKRÁLOVÝ VEČERNÝ BEH

6.1.2026 / NÁMESTIE SNP
16.50 h beh na 600 m, deti 6 - 12 rokov
17.30 hlavný beh

TROJKRÁLOVÉ KANTÁCIE

6.1.2026 / 19.30 h /
KOSTOL SV. ALŽBETY UHORSKEJ
banické koledy, zvyky a tradície v podaní
Starohorského banického spevokolu

PRÍLEŽITOSTNÝ TRH VIANOČNÉ TRHY

NÁMESTIE SNP, NÁMESTIE Š. MOYSESA

28.11.2025 - 21.12.2025 / 10.00 - 20.00 h
stánky s vianočným a doplnkovým sortimentom
28.11.2025 - 11.12.2025 / 11.00 - 22.00 h
stánky s občerstvením

REGIONÁLNE VIANOČNÉ TRHY NA STAREJ TRŽNICI NÁMESTIE Š. MOYSESA

11. - 14.12.2025 / 12.00 - 18.00 h
18. - 22.12.2025 / 12.00 - 18.00 h

tvorivé dielne pre deti s remeselníkmi
12. - 14.12.2025 a 19. - 21.12.2025 / 15.00 - 17.00 h

**zmena programu
vyhradená**

www.banskabystrica.sk
www.robotnickydom.sk

